

نتایج طرح نیروی کار استان تهران ۱۳۹۵

- شماره نشریه: ۹۶-۱
- سازمان برنامه و بودجه استان تهران - معاونت آمار و اطلاعات
- نتایج طرح نیروی کار استان تهران سال ۱۳۹۵
- تاریخ انتشار: فروردین ۱۳۹۶
- نظارت کلی بر فرآیند تهیه و تولید: مسعود افشین - گیتی مرتضائیان آبکنار
- تهیه کننده: حمید رضا قاسمی موقر

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۲	نتایج
۱۱	تعاریف و مفاهیم
۱۳	اینفوگراف

فهرست جداول

جدول ۱- شاخص های عمده نیروی کار بر حسب جنس، نقاط شهری و روستایی در سال ۱۳۹۵	۴
جدول ۲- تغییرات شاخص های نیروی کار بر حسب جنس، نقاط شهری و روستایی استان تهران در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴	۵
جدول ۳- شاخص های عمده نیروی کار استان تهران در فصول مختلف سال ۱۳۹۵ به تفکیک نقاط شهری و نقاط روستایی	۸
جدول ۴- شاخص های عمده نیروی کار استان تهران به تفکیک نقاط شهری و نقاط روستایی در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵	۹
جدول ۵- شاخص های عمده نیروی کار به تفکیک استان ها در سال ۱۳۹۵	۱۰

فهرست نمودارها

نمودار ۱- نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور و استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵	۵
نمودار ۲- نرخ بیکاری کل کشور و استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵	۶
نمودار ۳- نرخ مشارکت اقتصادی در فصول مختلف استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵	۶
نمودار ۴- نرخ بیکاری در فصول مختلف استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵	۷

مقدمه

از جمله موضوعات اساسی اقتصاد، اشتغال و بیکاری است، به گونه ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری از اهداف برنامه ریزان و دولت ها است. لذا طرح آمارگیری نیروی کار با هدف برآورد شاخص های نیروی کار به صورت فصلی و سالانه و همچنین تغییرات آن در کشور و استان با روش نمونه گیری چرخشی در فصول مختلف سال اجرا می شود. این طرح اولین بار در سال ۱۳۸۴ آغاز شد و از آن زمان تا کنون در ماه میانی هر فصل اجرا شده است.

در این طرح به دلیل ماهیت ادواری آن از نمونه پایه استفاده می شود. نمونه پایه، نمونه ای است که می توان از آن برای چند دوره از یک آمارگیری ادواری یا چند آمارگیری، زیر نمونه هایی انتخاب می شود. نمونه پایه این طرح برای سالهای ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۸۷ بر اساس چارچوب سرشماری عمومی کارگاهی ۱۳۸۱ ساخته شده بود. نمونه پایه بعدی از ابتدای سال ۱۳۸۸ بر اساس اطلاعات سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۸۵ مورد استفاده قرار گرفت و همچنین در نمونه پایه فعلی، از اطلاعات سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰ استفاده شده است. نمونه پایه جهت آمارگیری در سال ۱۳۹۵، در زمستان ۱۳۹۴ فهرست برداری شده است.

جهت انجام این طرح، ۳۲ نفر نیروی آمارگیر، بازیبن، کدگذار و مسئول گروه و کارشناس مسئول مشغول به فعالیت بوده اند. در هر فصل ۲۲۰ خوشه شامل ۱۲ خانوار را آمارگیری کرده اند و در مجموع از ۱۵۶۰ خانوار در سال ۱۳۹۵ آمارگیری شده است.

لازم به ذکر است که نمونه های این طرح در سطح استان اپتیمم شده اند و لذا امکان ارائه گزارش در سطح شهرستان و یا شهر وجود ندارد.

نتایج

بر اساس نتایج طرح آمارگیری از نیروی کار در سال ۱۳۹۵، عمده ترین شاخص نیروی کار در جدول ۱ ارائه شده است. جدول ۲ تغییرات شاخص های نیروی کار را نسبت به سال ۱۳۹۴ نشان می دهد. در ادامه، در جدول ۳ شاخص های عمده نیروی کار در فصول مختلف سال ۱۳۹۵ و در جدول ۴ شاخص های مذکور برای سالهای ۹۱ الی ۹۵ و در جدول ۵ این شاخص ها به تفکیک استان ها برای سال ۱۳۹۵ ارائه شده است.

در سال ۱۳۹۵ نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر استان تهران ۴۰/۲ درصد بوده، به عبارت دیگر از جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر استان تهران ۴۰/۲ درصد یا شاغل یا خواهان انجام کار بوده اند که جمعیتی معادل ۴،۴۴۹،۰۳۷ نفر را به خود اختصاص داده است. نرخ مشارکت نسبت به سال قبل ۳/۱ درصد رشد داشته است و ۱۳۶،۳۹۰ نفر به جمعیت فعال استان تهران افزوده شده است. همچنین نتایج نشان می دهد که نرخ مشارکت اقتصادی در بین مردان نسبت به زنان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیشتر بوده است.

بررسی نرخ بیکاری نشان می دهد که ۱۱/۶ درصد از جمعیت فعال استان تهران در سال ۱۳۹۵ بیکار بوده اند یعنی جمعیتی معادل ۵۱۷،۷۳۵ نفر. این نرخ نسبت به سال قبل از آن ۳/۵ درصد رشد داشته است. تعداد شاغلین استان در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل ۳۰،۸۹۴ نفر کاهش یافته و تعداد بیکاران استان نیز ۱۶۷،۲۸۴ نفر افزایش یافته است. افزایش نرخ بیکاری بیش از افزایش نرخ مشارکت بوده که نشان می دهد نه تنها شغل خالص جدیدی در استان ایجاد نشده بلکه قسمتی از شغل های قبلی نیز از بین رفته است. نرخ بیکاری در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیشتر بوده است.

مقایسه رشد نرخ بیکاری استانها در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل نشان می دهد در حالیکه ۱۰ استان رشد منفی یا صفر را تجربه کرده اند، استان تهران از نظر رشد افزایشی رتبه چهارم را همزمان با استان آذربایجان شرقی بعد از استانهای کرمانشاه، چهارمحال و بختیاری و کرمان داشته است. همچنین میزان افزایش نرخ بیکاری استان (۳/۵ درصد) از متوسط کشوری (۱/۴ درصد) بیشتر بوده است.

بررسی سهم اشتغال ناقص زمانی استان تهران در سال ۱۳۹۵ نشان می دهد که ۴/۱ درصد از جمعیت شاغل استان دارای اشتغال ناقص بوده اند که جمعیتی معادل ۱۶۱،۱۴۴ نفر را در بر داشته است. از آنجایی که این نوع از اشتغال نیازهای شخص و خانواده را برآورده نمی کند و با کار شایسته نیز همخوانی ندارد، اگر جمعیت این شاغلین را نیز به بیکاران استان اضافه کنیم، نرخ بیکاری به ۱۵/۳ درصد می رسد. این شاخص در بین مردان بیشتر از زنان و در نقاط روستایی بیشتر از نقاط شهری بوده است.

بررسی اشتغال در بخش های عمده اقتصادی استان تهران در سال ۱۳۹۵ نشان می دهد که بخش خدمات با ۶۵/۳ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده است. در مراتب بعدی بخش های صنعت با ۳۳/۵ درصد و کشاورزی با ۱/۳ درصد قرار دارند. سهم شاغلین در بخش خدمات استان نسبت به سال قبل ۲ درصد افزایش و شاغلین بخش صنعت ۲ درصد کاهش یافته است.

نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله استان تهران در سال ۱۳۹۵ حاکی از آن است که ۲۷/۸ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده اند. این شاخص در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیشتر بوده است. مقایسه نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله و جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر در سالهای ۹۵ و ۹۴ نشان می دهد که افزایش نرخ بیکاری در بین جوانان ۲۴-۱۵ ساله خیلی بیشتر از جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر رشد داشته است به طوریکه نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله ۸/۸ درصد و جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر ۳/۵ درصد رشد داشته است که نشان می دهد که در بین این جوانان وضعیت شغلی بدتر شده است.

نرخ بیکاری جوانان ۲۹-۱۵ ساله استان تهران نیز حکایت از آن دارد که ۲۳/۶ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده اند. این شاخص همانند جوانان ۲۴-۱۵ ساله در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به روستایی بیشتر بوده است و رشد بیکاری در بین این جوانان بیشتر از جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بوده است.

بررسی سهم شاغلین ۱۰ ساله و بیشتر با ساعت کار معمول ۴۹ ساعت و بیشتر نشان می دهد ۴۸/۷ درصد شاغلین به طور معمول بیش از ۴۹ ساعت در هفته کار می کنند. این سهم از شاغلین در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن ۵/۱ درصد رشد داشته است. این شاخص در بین مردان نسبت به زنان و در نقاط روستایی نسبت به نقاط شهری بیشتر بوده است.

همانگونه که مشاهده می شود در جدول ۲ مقادیر شاخص های عمده نیروی کار استان تهران را بر حسب جنس، نقاط شهری و روستایی در سال ۱۳۹۴ و همچنین مقدار تغییرات این شاخص ها را در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ آمده است.

جدول ۱ - شاخص های عمده نیروی کار بر حسب جنس، نقاط شهری و روستایی در سال ۱۳۹۵

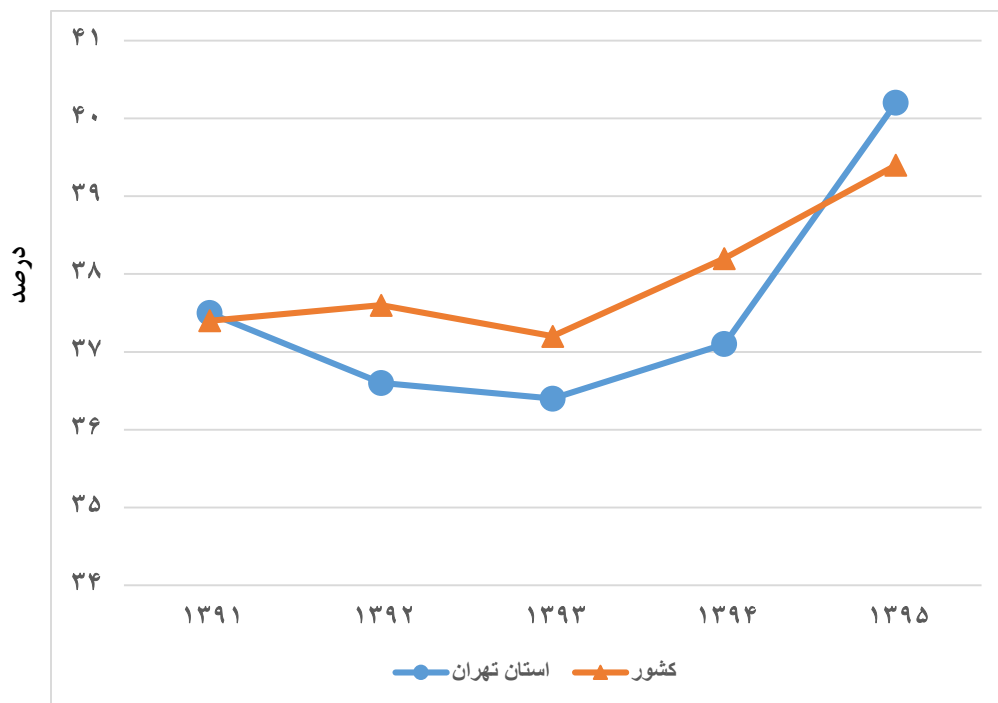
محل سکونت		کل								نقاط شهری		نقاط روستایی	
استان		کشور	تهران	کشور	تهران	کشور	تهران	کشور	تهران	کشور	تهران	کشور	تهران
جنس		مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن	مرد و زن
نرخ مشارکت اقتصادی		۳۹/۴	۴۰/۲	۶۴/۱	۶۴/۹	۱۴/۹	۱۵	۳۸/۹	۴۰/۴	۴۱	۳۷/۳		
نرخ بیکاری		۱۲/۴	۱۱/۶	۱۰/۵	۹/۲	۲۰/۷	۲۲/۲	۱۳/۷	۱۱/۹	۸/۹	۷/۸		
نرخ بیکاری جمعیت ۱۵-۲۴ ساله		۲۹/۲	۲۷/۸	۲۵/۴	۲۳/۲	۴۴/۲	۴۵/۹	۳۲/۳	۲۸/۳	۲۲/۵	۲۱/۳		
نرخ بیکاری جمعیت ۱۵-۲۹ ساله		۲۵/۹	۲۳/۶	۲۱/۴	۱۸/۲	۴۲/۳	۴۰/۸	۲۸/۱	۲۴/۱	۱۹/۹	۱۷/۴		
نسبت اشتغال		۳۴/۵	۳۵/۵	۵۷/۴	۵۸/۹	۱۱/۸	۱۱/۷	۳۳/۶	۳۵/۶	۳۷/۳	۳۴/۴		
سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی		۱۰/۳	۴/۱	۱۱/۵	۴/۱	۴/۹	۴	۸/۷	۴	۱۴/۶	۵/۶		
سهم شاغلین با ساعات کار معمول بیش از ۴۹ ساعت		۳۸/۴	۴۸/۷	۴۳/۵	۵۴/۹	۱۳/۸	۱۷	۴۰/۵	۴۸/۱	۳۳/۱	۵۹		
سهم اشتغال در بخش	کشاورزی	۱۸	۱/۳	۱۷/۱	۱/۳	۲۲	۰/۹	۵/۳	۰/۶	۵۰/۳	۱۰/۹		
	صنعت	۳۱/۹	۳۳/۵	۳۳/۳	۳۵/۷	۲۵/۲	۲۲	۳۴/۴	۳۲/۵	۲۵/۴	۴۶/۹		
	خدمات	۵۰/۱	۶۵/۳	۴۹/۶	۶۲/۹	۵۲/۸	۷۷/۱	۶۰/۳	۶۶/۸	۲۴/۳	۴۲/۲		
سهم اشتغال در بخش	خصوصی	۸۳/۵	۷۹/۷	۸۵/۲	۸۱/۶	۷۵/۵	۷۰/۱	۷۹/۴	۷۹	۹۴	۹۰		
	عمومی	۱۶/۵	۲۰/۳	۱۴/۸	۱۸/۴	۲۴/۵	۲۹/۹	۲۰/۶	۲۱	۶	۱۰		

جدول ۲ - تغییرات شاخص های نیروی کار بر حسب جنس، نقاط شهری و روستایی استان تهران

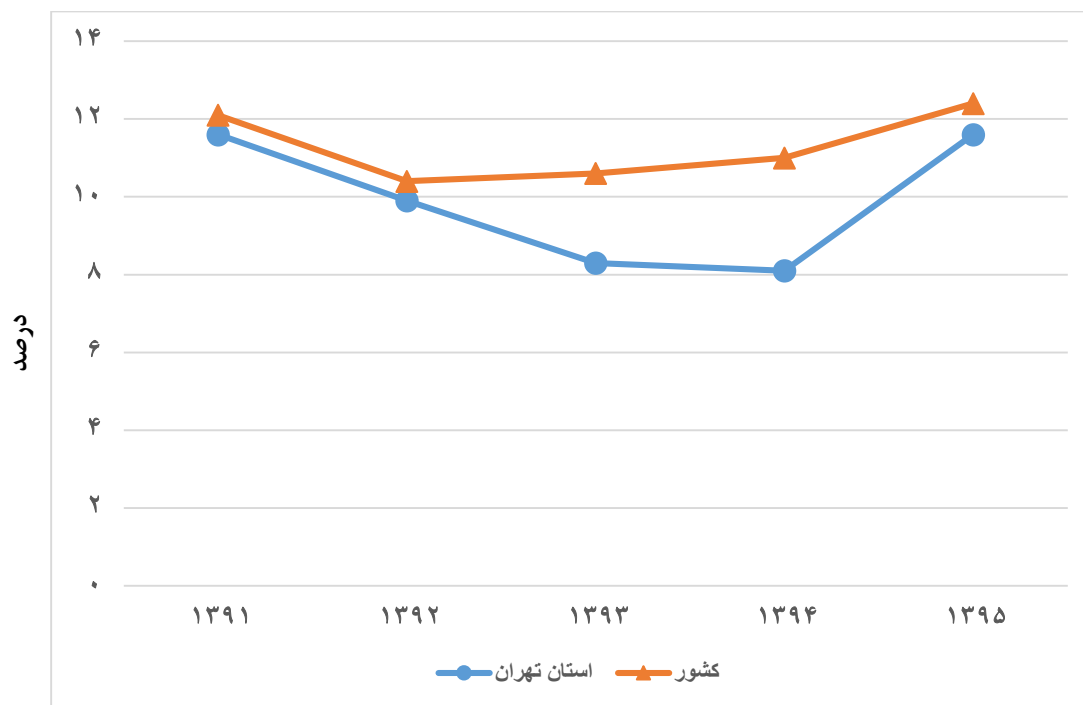
در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴

	کل		مرد		زن		نقاط شهری		نقاط روستایی	
	تغییر	۹۴	تغییر	۹۴	تغییر	۹۴	تغییر	۹۴	تغییر	۹۴
نرخ مشارکت اقتصادی	۳۷/۱	۳/۱	۶۲/۲	۲/۷	۱۱/۹	۳/۱	۳۷/۱	۳/۳	۳۷/۱	۰/۲
نرخ بیکاری	۸/۱	۳/۵	۶/۵	۲/۷	۱۶/۹	۵/۳	۸/۲	۳/۷	۷/۱	۰/۷
نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله	۱۹	۸/۸	۱۴/۹	۸/۳	۳۶/۵	۹/۴	۱۹/۳	۹	۱۶/۱	۵/۲
نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله	۱۷/۳	۶/۳	۱۳/۳	۴/۹	۳۳/۲	۷/۶	۱۷/۵	۶/۶	۱۴/۱	۳/۳

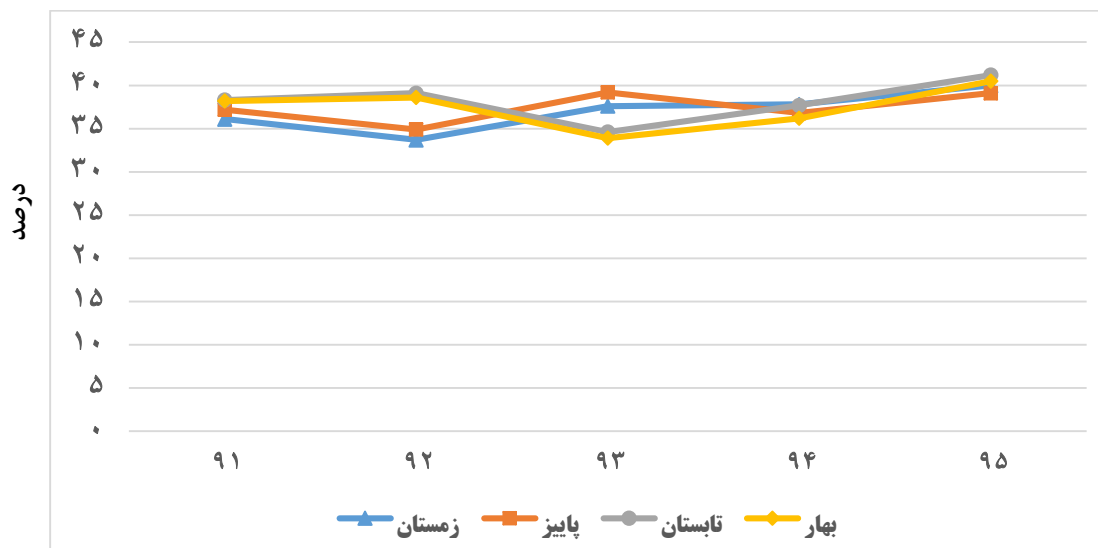
نمودار ۱ - نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور و استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵

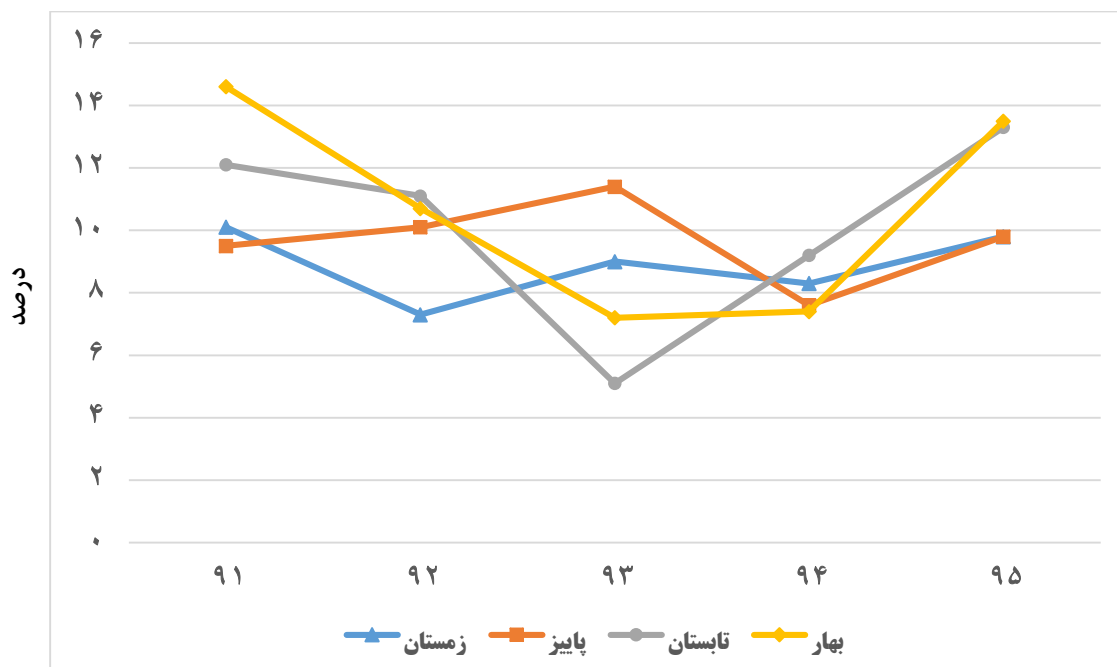
نمودار ۲ - نرخ بیکاری کل کشور و استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵

نمودار ۳ - نرخ مشارکت اقتصادی در فصول مختلف استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵

نمودار ۴ - نرخ بیکاری در فصول مختلف استان تهران در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵

جدول ۳ - شاخص های عمده نیروی کار استان تهران در فصول مختلف سال ۱۳۹۵ به تفکیک نقاط شهری و نقاط روستایی

فصل	محل سکونت	نرخ مشارکت اقتصادی	نرخ بیکاری	سهم اشتغال در بخش		
				کشاورزی	صنعت	خدمات
بهار	کل	۴۰/۵	۱۳/۵	۱/۱	۳۳/۱	۶۵/۸
	نقاط شهری	۴۰/۴	۱۳/۷	۰/۴	۳۱/۸	۶۷/۸
	نقاط روستایی	۴۲/۲	۱۰/۹	۱۱	۵۰/۱	۳۸/۹
تابستان	کل	۴۱/۲	۱۳/۳	۱/۸	۳۲/۳	۶۵/۸
	نقاط شهری	۴۱/۷	۱۳/۸	۱	۳۱/۲	۶۷/۷
	نقاط روستایی	۳۵	۴/۸	۱۴/۱	۴۹/۱	۳۶/۹
پاییز	کل	۳۹/۱	۹/۸	۱/۳	۳۴	۶۴/۷
	نقاط شهری	۳۹/۵	۹/۹	۰/۸	۳۳/۳	۶۵/۹
	نقاط روستایی	۳۳/۶	۸/۸	۹/۹	۴۶/۳	۴۳/۹
زمستان	کل	۴۰	۹/۸	۰/۹	۳۴/۴	۶۴/۷
	نقاط شهری	۴۰/۱	۱۰	۰/۳	۳۳/۹	۶۵/۸
	نقاط روستایی	۳۸/۶	۶/۱	۸/۶	۴۲	۴۹/۳

جدول ۴ - شاخص های عمده نیروی کار استان تهران به تفکیک نقاط شهری و نقاط روستایی

در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵

سال	محل سکونت	نرخ مشارکت اقتصادی	نرخ بیکاری	سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی	سهم شاغلین با ساعات کار معمول بیش از ۴۹ ساعت	سهم اشتغال در بخش		
						کشاورزی	صنعت	خدمات
۱۳۹۵	کل	۴۰/۲	۱۱/۶	۴/۱	۴۸/۷	۱/۳	۳۳/۵	۶۵/۳
	نقاط شهری	۴۰/۴	۱۱/۹	۴	۴۸/۱	۰/۶	۳۲/۵	۶۶/۸
	نقاط روستایی	۳۷/۳	۷/۸	۵/۶	۵۹	۱۰/۹	۴۶/۹	۴۲/۲
۱۳۹۴	کل	۳۷/۱	۸/۱	۴/۹	۴۳/۶	۱/۲	۳۵/۵	۶۳/۳
	نقاط شهری	۳۷/۱	۸/۲	۴/۶	۴۳/۱	۰/۶	۳۴/۶	۶۴/۸
	نقاط روستایی	۳۷/۱	۷/۱	۹/۷	۵۰/۲	۱۰/۳	۴۹/۷	۴۰
۱۳۹۳	کل	۳۶/۴	۸/۳	۵/۷	۴۷/۹	۱/۱	۳۷/۱	۶۱/۸
	نقاط شهری	۳۶/۲	۸/۵	۵/۶	۴۷/۶	۰/۶	۳۶/۳	۶۳/۱
	نقاط روستایی	۳۸/۲	۶/۳	۷/۵	۵۱/۶	۸/۴	۴۸	۴۳/۶
۱۳۹۲	کل	۳۶/۶	۹/۹	۴/۵	۵۱/۸	۱/۵	۳۷/۴	۶۱/۱
	نقاط شهری	۳۶/۶	۱۰/۲	۴/۳	۵۱/۶	۰/۸	۳۶/۵	۶۲/۶
	نقاط روستایی	۳۶/۶	۴/۶	۷/۳	۵۵/۷	۱۰/۷	۴۹/۳	۴۰
۱۳۹۱	کل	۳۷/۵	۱۱/۶	۳	۵۳/۴	۱/۶	۳۳/۹	۶۴/۵
	نقاط شهری	۳۷/۶	۱۱/۸	۲/۸	۵۳/۴	۰/۹	۳۳/۳	۶۵/۹
	نقاط روستایی	۳۵/۹	۸/۶	۵/۳	۵۴/۶	۱۲/۵	۴۲/۷	۴۴/۸

جدول ۵ - شاخص های عمده نیروی کار به تفکیک استان ها در سال ۱۳۹۵

استان	نرخ مشارکت اقتصادی	نرخ بیکاری	سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی	سهم شاغلین با ساعات کار معمول بیش از ۴۹ ساعت	سهم اشتغال در بخش		
					کشاورزی	صنعت	خدمات
کل کشور	۳۹/۴	۱۲/۴	۱۰/۳	۳۸/۴	۱۸	۳۱/۹	۵۰/۱
آذربایجان شرقی	۴۱	۱۰/۸	۹/۱	۳۹/۲	۲۰/۱	۳۹/۷	۴۰/۱
آذربایجان غربی	۴۰/۵	۱۱	۸/۴	۳۳/۹	۳۲/۸	۲۲/۳	۴۴/۹
اردبیل	۴۳/۸	۱۵/۳	۹/۹	۴۲/۵	۳۵/۱	۲۳/۶	۴۱/۳
اصفهان	۴۰/۴	۱۴/۶	۱۵/۵	۲۶/۷	۱۱	۴۳/۶	۴۵/۴
البرز	۳۷/۸	۱۴/۳	۴/۲	۵۳/۸	۲/۶	۴۲/۸	۵۴/۶
ایلام	۳۶/۱	۱۱/۶	۱۷/۱	۲۲/۹	۲۴/۵	۲۷/۲	۴۸/۳
بوشهر	۳۷	۱۱/۳	۷	۴۲	۱۴/۲	۲۴/۴	۶۱/۳
تهران	۴۰/۲	۱۱/۶	۴/۱	۴۸/۷	۱/۳	۳۳/۵	۶۵/۳
چهارمحال و بختیاری	۳۹/۴	۲۰/۲	۱۴/۲	۳۱/۸	۱۸/۱	۳۹/۹	۴۲
خراسان جنوبی	۳۸	۱۰/۷	۱۱/۷	۲۳/۷	۳۲/۹	۲۸/۴	۳۸/۷
خراسان رضوی	۴۲/۱	۱۳/۲	۱۵/۲	۳۲/۸	۲۳/۶	۳۰/۸	۴۵/۶
خراسان شمالی	۴۲/۴	۱۱/۲	۱۸	۲۷/۲	۴۰	۲۴	۳۶
خوزستان	۳۸/۵	۱۲/۷	۹/۱	۳۷/۲	۱۹/۹	۲۸/۷	۵۱/۴
زنجان	۴۰/۸	۹/۷	۷/۱	۴۲/۶	۳۳/۶	۳۰/۹	۳۵/۴
سمنان	۳۸/۹	۸/۶	۸/۳	۳۷/۷	۱۴/۹	۳۴	۵۰/۹
سیستان و بلوچستان	۳۱/۱	۱۲/۹	۹/۷	۲۷	۱۸/۲	۲۹/۲	۵۲/۶
فارس	۳۹/۴	۱۱/۴	۱۴/۷	۳۵/۲	۱۹/۸	۳۰	۵۰/۳
قزوین	۳۹/۳	۱۱/۶	۱۴/۸	۳۳	۱۹/۶	۳۵/۵	۴۵
قم	۳۵/۸	۱۱/۲	۱۱/۹	۳۸/۴	۳/۶	۴۲/۲	۵۴
کردستان	۴۱/۹	۱۵/۲	۹/۲	۳۶/۴	۲۴/۴	۲۵/۱	۵۰/۵
کرمان	۳۷/۶	۱۱/۵	۹/۳	۲۸	۳۴/۱	۲۶/۳	۳۹/۶
کرمانشاه	۳۸/۹	۲۲	۱۷/۳	۳۳/۳	۲۷/۶	۲۲/۳	۵۰/۲
کهگیلویه و بویراحمد	۳۸/۶	۱۳/۳	۱۴/۷	۳۰/۷	۲۰/۹	۲۹/۴	۴۹/۷
گلستان	۳۸/۲	۱۲/۶	۱۹/۷	۳۸/۸	۲۸/۸	۲۵/۴	۴۵/۸
گیلان	۴۰/۸	۱۱/۳	۱۰/۳	۴۴/۱	۲۶	۲۴/۶	۴۹/۲
لرستان	۳۵	۱۳	۲۰/۶	۲۲/۳	۲۳/۹	۳۰/۶	۴۵/۵
مازندران	۴۱	۱۱/۶	۹/۵	۵۲/۵	۲۰/۱	۲۸/۳	۵۱/۷
مرکزی	۳۵/۶	۷/۳	۷/۱	۳۹/۸	۱۶/۵	۴۱/۳	۴۲/۳
هرمزگان	۳۸/۸	۱۰/۳	۶	۴۱/۱	۱۸/۹	۳۱/۸	۴۹/۳
همدان	۳۸/۶	۹/۵	۱۱/۲	۴۳/۲	۲۷	۲۸/۱	۴۴/۹
یزد	۴۰/۸	۱۲/۸	۵/۱	۳۱/۸	۸/۳	۴۵/۴	۴۶/۳

تعاریف و مفاهیم

• جمعیت فعال اقتصادی:

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر (حداقل سن تعیین شده)، که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) و یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار)، جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

• شاغل:

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به طور موقت کار را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. شاغلان به‌طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق بگیران و خوداشتغالان می‌شوند. ترک موقت کار در هفته مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی، برای مزد و حقوق بگیران و تداوم کسب و کار برای خود اشتغالان، به عنوان اشتغال محسوب می‌شود. افراد زیر نیز به لحاظ اهمیتی که در فعالیت اقتصادی کشور دارند، شاغل محسوب می‌شوند:

- افرادی هستند که بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارند کار می‌کنند (کارکنان فامیلی بدون مزد).

- کارآموزانی که در دوره کارآموزی فعالیتی در ارتباط با فعالیت مؤسسه محل کارآموزی انجام می‌دهند، یعنی مستقیماً در تولید کالا یا خدمات سهیم هستند و فعالیت آن‌ها "کار" محسوب می‌شود.

- محصلانی که در هفته مرجع مطابق تعریف، کار کرده‌اند.

- تمام افرادی که در نیروهای مسلح به‌صورت کادر دائم یا موقت خدمت می‌کنند (نیروهای مسلح پرسنل کادر و سربازان، درجه‌داران، افسران وظیفه نیروهای نظامی و انتظامی).

• بیکار:

بیکار به تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر اطلاق می‌شود که:

۱- در هفته مرجع فاقد کار باشند (دارای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی نباشند).

۲- در هفته مرجع و یا هفته بعد از آن آماده برای کار باشند (برای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی آماده باشند).

۳- در هفته مرجع و سه هفته قبل از آن جویای کار باشند (اقدامات مشخصی را به‌منظور جستجوی اشتغال مزدبگیری و یا خوداشتغالی به عمل آورده باشند).

افرادی که به دلیل آغاز به کار در آینده و یا انتظار بازگشت به شغل قبلی جویای کار نبوده، ولی فاقد کار و آماده برای کار بوده‌اند نیز بیکار محسوب می‌شوند.

• جمعیت غیرفعال اقتصادی:

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر که در طول هفته مرجع طبق تعریف، در هیچ یک از دو گروه شاغلان و بیکاران قرار نمی گیرند، جمعیت غیرفعال اقتصادی محسوب می شوند.

• اشتغال ناقص:

افراد دارای اشتغال ناقص شامل تمام شاغلانی است که در هفته مرجع، حاضر در سر کار یا غایب موقت از محل کار بوده و به دلایل اقتصادی نظیر رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیش تر، قرار داشتن در فصل غیرکاری و ... کمتر از ۴۴ ساعت کار کرده، خواهان و آماده برای انجام کار اضافی در هفته مرجع بوده اند.

• نرخ مشارکت اقتصادی:

عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ۱۰ ساله و بیش تر به جمعیت در سن کار ۱۰ ساله و بیش تر، ضرب در ۱۰۰.

$$۱۰۰ * \frac{\text{جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر)}}{\text{جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر)}} = \text{نرخ مشارکت اقتصادی}$$

• نرخ بیکاری:

عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، ضرب در ۱۰۰.

$$۱۰۰ * \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

• سهم اشتغال ناقص:

عبارت است از نسبت جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی به جمعیت شاغل، ضرب در ۱۰۰.

$$۱۰۰ * \frac{\text{جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی}}{\text{جمعیت شاغل}} = \text{سهم اشتغال ناقص}$$

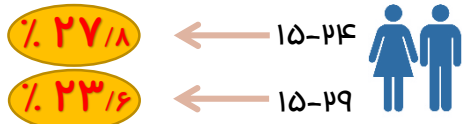
• نسبت اشتغال:

عبارت است از نسبت جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر) به کل جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر)، ضرب در ۱۰۰.

$$۱۰۰ * \frac{\text{جمعیت شاغل ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر)}}{\text{جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر)}} = \text{نسبت اشتغال}$$

نرخ بیکاری جوانان

۳/۵ درصد رشد
نسبت به سال قبل

۳/۱ درصد رشد
نسبت به سال قبل

نرخ بیکاری	۱۱/۶٪ از جمعیت فعال بیکار (۵۱۷,۷۳۵)
نرخ اشتغال	۸۸/۴٪ از جمعیت فعال شاغل (۳,۹۳۱,۳۰۲)
بخش خصوصی	۷۹/۷٪ شاغلین
بخش عمومی	۲۰/۳٪ شاغلین

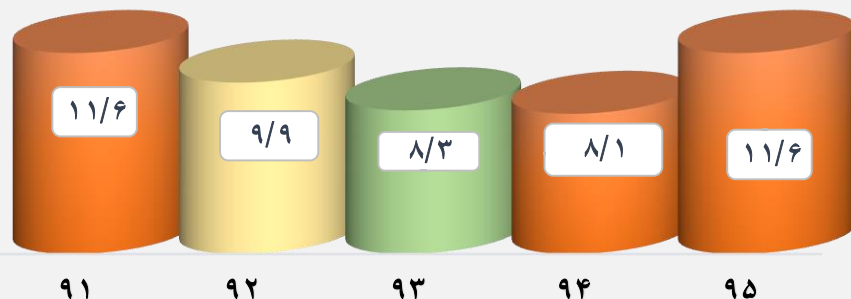
جمعیت فعال	۴۰/۲٪ از جمعیت در سن کار ۴,۴۴۹,۰۳۷
جمعیت غیر فعال	۵۹/۸٪ از جمعیت در سن کار ۶,۶۱۷,۶۲۱

جمعیت در سن کار:
جمعیت بالای ده سال استان

جمعیت در سن کار	۸۳٪ از کل جمعیت ۱۱,۰۶۶,۶۵۸
جمعیت خارج از سن کار	۱۷٪ از کل جمعیت

جمعیت استان تهران	۱۳,۲۶۷,۰۰۰
-------------------	------------

نرخ بیکاری در سالهای ۹۵-۱۳۹۱

نرخ بیکاری عبارت است از
نسبت جمعیت بیکار به
جمعیت فعال ضرب در ۱۰۰